

Изобщо за гърцко-българскитѣ отношения Партени бѣлѣжи: „Бѣдныѣ болгары не только отягощены отъ тяжкаго ига турецкаго, но и отъ грековъ страждутъ не много меньше. Ибо во градахъ, гдѣ есть архіереи, которые бывають изъ грековъ, не позволяютъ болгарамъ по-славянски ни пѣть, ни читать, ни дѣтей учить: впрочемъ, по селахъ не смотрятъ на архіереевъ, но по-славянски по російскимъ книгамъ поють и читають. Болгарское нарѣчіе ближе къ славянскому нежели великороссійское“ (II, 51).

За гр. Сѣръ казва: „Богослуженіе отправляютъ на греческомъ языкѣ. Люди живутъ больше трехъ родовъ: греки, болгары, а болѣе коцовлахи, все православные христіане. Есть немного турокъ“ (II, 69).

За монастыря Св. Иванъ Прѣдтеча (Продромъ, който се намира близо до гр. Сѣръ, богомолецътъ разказва, че въ него имало тогава около 100 монаха, които „канонаршили и пѣли весьма чинно греческимъ языкомъ, такожде и читали“ (II, 64). Въ монастырската библиотека му показали: „Множество кожаныхъ и бумажныхъ рукописныхъ славянскихъ книгъ, болѣе тысячи; лежатъ безъ всякаго бреженія“. Като били запитани за това нехайство, монаситѣ отговорили: „Читать ихъ мы не знаемъ. Хотя и всѣ братія — болгары, но читать по славянски ни одинъ не разумѣетъ“ (II, 64).

Отъ Сѣръ за Св.-Гора пѣтникътъ миналъ прѣзъ село Нигрита: „И взошли въ село христіанское Негриту: и приняли ласкаво, но уже не болгаре, а греки: по-болгарски мало что знаютъ говорить“ (II, 70).

За светогорското население се казва: „Здѣсь въ Святой Горѣ русской братіи довольно: болѣе пятидесяти великороссіанъ, и болѣе ста малороссіанъ, а болгаровъ и сербовъ болѣе тысяча, а всей братіи въ Аѳонѣ болѣе пяти тысячъ“ (II, 110).

1839 г.

№ 125.

Тиквешъ.

У различнитѣ македонски населенія е запазено и до наше врѣме едно любопитно старо прѣдание за мѣстнитѣ езици, кой въ коя покраина се говори най-чисто. Азъ го чухъ въ Македонія прѣзъ 1907 г. Споредъ него турски се говорѣло